

ความเหลื่อมล้ำที่รอ'แก้ไข'

องค์การยูนิเซฟและสำนักงานสถิติแห่งชาติ เผยแพร่ผลสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทยล่าสุด ที่โรงแรมเซ็นทารา ลาตพราว ซึ่งแสดงให้เห็นความก้าวหน้าด้านเด็กและสตรีหลายด้าน เช่น อัตราการจดทะเบียนเกิด (ร้อยละ 99) อัตราการใช้วัคซีนเข็มแรกจากแหล่งน้ำที่สะอาด (ร้อยละ 98) อัตราการเข้าเรียนในระดับชั้นประถมศึกษา (ร้อยละ 95) ในขณะเดียวกัน ผลสำรวจยังได้สะท้อนให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำที่น่ากังวล โดยชี้ให้เห็นว่าเด็กและเยาวชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชนบท ในครอบครัวยากจน และเด็กที่พ่อแม่ขาดการศึกษายังคงล่าช้าหลังทั้งในด้านสุขภาพ การศึกษา และพัฒนาการโดยรวมเมื่อเทียบกับเด็กกลุ่มอื่นๆ

การสำรวจสถานการณ์เด็กและสตรีในประเทศไทย หรือที่เรียกว่า **MICS** (Multiple Indicators Cluster Survey) จัดทำโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติด้วยการสนับสนุนหลักจากยูนิเซฟ โดยได้จัดเก็บข้อมูลเกี่ยวกับเด็กและสตรีในด้านต่างๆ เช่น สุขภาพ พัฒนาการ การศึกษา และการคุ้มครองเด็ก จากครัวเรือนกว่า 28,000 แห่งทั่วประเทศระหว่างเดือนพฤศจิกายน 2558 ถึงเดือนมีนาคม 2559

ผลสำรวจชี้ว่า เด็กอายุต่ำกว่า 5 ขวบในประเทศไทยประมาณ 1 ใน 10 คนมีภาวะเตี้ยแคระแกร็น ซึ่งหมายถึงมีความสูงต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานเมื่อเทียบกับอายุ อัตราที่สูงขึ้นในเด็กที่แม่ไม่มีการศึกษา (ร้อยละ 17) นอกจากนี้ผลสำรวจยังพบว่าเด็กผู้ชาย เด็กในภาคใต้ และเด็กในครัวเรือนยากจนมากมีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน มีภาวะเตี้ยแคระแกร็น และมีภาวะโภชนาการเฉียบพลันสูงกว่าเด็กกลุ่มอื่น

นายโรมัส ดาวัน ผู้แทนองค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย กล่าวว่า "ความเป็นอยู่ของเด็กและสตรีในประเทศไทยได้รับการพัฒนาไปมากในช่วงหลายสิบปีที่ผ่านมา แต่ในขณะเดียวกัน ผลสำรวจครั้งนี้ได้ตอกย้ำความแตกต่างที่ต่างกันโดยสิ้นเชิงของเด็กกลุ่มต่างๆ โดยขึ้นอยู่กับพื้นที่ซึ่งเด็กอาศัยอยู่ ชาติพันธุ์ของเด็ก รายได้ของครอบครัว และระดับการศึกษา

ของแม่ ความไม่เท่าเทียมกันนี้ถือเป็นเรื่องที่ต้องได้รับการแก้ไขอย่างจริงจังและเร่งด่วน ซึ่งเราเชื่อว่าประเทศไทยสามารถจัดการได้"

นางนวลนภา ธนศักดิ์ รองผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ รักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักงานสถิติแห่งชาติ ได้เปิดเผยผลสำรวจที่ชี้ให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำในด้านอื่นๆ เช่น

มีเด็กอายุต่ำกว่า 5 ขวบในประเทศไทยเพียงร้อยละ 41 ที่มีหนังสือเด็กอย่างน้อยสามเล่มที่บ้าน ทั้งที่หนังสือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก อัตราที่ลดลงอีกในครัวเรือนที่ยากจนมาก กล่าวคือ มีเด็กในครัวเรือนยากจนมากเพียงร้อยละ 23 เท่านั้นที่มีหนังสือเด็กอย่างน้อยสามเล่มที่บ้าน เมื่อเทียบกับเด็กในครัวเรือนที่ร่ำรวยมากซึ่งอยู่ที่ร้อยละ 73

สำหรับการส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กโดยการทำกิจกรรมร่วมกันนั้น มีพ่อเพียง 1 ใน 3 คนเท่านั้นที่ทำกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้กับลูกในช่วงสามวันก่อนการสำรวจ โดยสัดส่วนพ่อที่ทำกิจกรรมร่วมกับลูกยิ่งน้อยลงอีกในครัวเรือนที่ยากจนมาก คือมีเพียง

1 ใน 4 คนเท่านั้น เมื่อเทียบกับพ่อในครัวเรือนที่ร่ำรวยมาก (1 ใน 2 คน)

หากพิจารณาระดับการศึกษาของแม่ พบว่ามีความสัมพันธ์กับสุขภาพ พัฒนาการและการศึกษาของลูก ผลสำรวจระบุว่าร้อยละ 24 ของเด็กที่แม่ไม่มีการศึกษาไม่ได้เข้าเรียนในชั้นมัธยมศึกษา เมื่อเทียบกับเด็กเพียงร้อยละ 0.4 ที่แม่มีการศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษา และพบว่าสัดส่วนนี้สูงสุดในเด็กที่มีหัวหน้าครัวเรือนที่ไม่ได้พูดภาษาไทย (ร้อยละ 34)

สำหรับอัตราการมีบุตรของวัยรุ่นอายุ 15-19 ปี

ในประเทศไทย พบว่าอยู่ที่ 51 คนต่อ

1,000 คน โดยในภาคเหนือมีสัดส่วน

สูงที่สุดเมื่อเทียบกับภาคอื่นๆ คือ

72 คน ต่อ 1,000 คน นอกจากนี้

ยังพบว่าวัยรุ่นที่มีการศึกษา

เพียงชั้นประถมศึกษาให้

กำเนิดบุตรสูงมาก คือ 104

คนต่อ 1,000 คน และ

วัยรุ่นในครัวเรือนยากจน

ก็ให้กำเนิดบุตรสูงเช่นกัน

คือ 82 คนต่อ 1,000 คน

เมื่อเทียบกับวัยรุ่นที่มีการ

ศึกษาสูงกว่ามัธยมศึกษา

(3 คนต่อ 1,000 คน) และ

วัยรุ่นในครัวเรือนที่ร่ำรวยมาก

(12 คนต่อ 1,000 คน)

ด้านการอยู่อาศัยของเด็ก พบว่า

เด็กอายุต่ำกว่า 17 ปีประมาณ 1 ใน 5

คน หรือราว 3 ล้านคนในประเทศไทยไม่ได้อยู่

กับพ่อและแม่ ทั้งๆ ที่พ่อและแม่มียังมีชีวิตอยู่ อัตรานี้

สูงสุดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและในกลุ่มเด็ก

ที่มาจากครัวเรือนที่ยากจนมาก (เด็กในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและในครัวเรือนยากจนมากประมาณ

1 ใน 3 คนไม่ได้อยู่กับพ่อแม่)

นายโสมสกล่าเสริมว่า ผลสำรวจชี้ให้เห็นว่าเด็ก

ในชนบทและเด็กในครอบครัวยากจนต้องเผชิญกับ

เส้นทางชีวิตที่ยากลำบากที่สุดในการเติบโตขึ้น ซึ่ง

มันไม่ควรเป็นเช่นนั้นเลย เด็กทุกคนควรได้รับโอกาส

ที่เท่าเทียมกันในชีวิต ซึ่งยูนิเซฟมุ่งมั่นและพร้อมที่จะ

ร่วมมือกับทุกภาคส่วนเพื่อพัฒนาระบบบริการทาง

สังคมตลอดจนนโยบายคุ้มครองทางสังคม

เพื่อให้เด็กทุกคนในประเทศไทยมีโอกาสที่

เท่าเทียมกันในชีวิต